



# Paket o enotnih patentih

Narediti Evropo privlačnejšo  
za inovacije in vlagatelje

# Enotni patent

bo povečal konkurenčnost Evrope, tako da bo dopolnil in okrepil zdajšnji centralizirani evropski sistem podeljevanja patentov. Skupaj z Enotnim sodiščem za patente bo uporabnikom ponudil stroškovno učinkovito možnost patentnega varstva in reševanje sporov po vsej Evropi ter s tem spodbujal raziskave, razvoj in naložbe na področju napredne tehnologije. To je ključni korak v uresničevanju enotnega trga EU za tehnologijo.



## EPU in zdajšnji razdrobljeni patentni sistem po podelitvi v Evropi

Evropski patentni urad (EPU) kot patentni urad za Evropo podpira inovacije, konkurenčnost in gospodarsko rast po vsej Evropi. EPU ni institucija EU, ampak ločena medvladna institucija, ustanovljena na podlagi [Evropske patentne konvencije \(EPK\)](#).

EPU je odgovoren za centralno preizkušanje in podeljevanje *evropskih patentov* za 39 držav pogodbenic EPK, med katerimi je poleg vseh držav članic EU tudi več nečlanic. S tem izumiteljem prihrani stroške vzporednih patentnih prijav pri več nacionalnih patentnih uradih in hkrati zagotavlja visoko kakovost podeljenih patentov.



Vendar pa pri podeljenem evropskem patentu ne gre za enotno pravico, ampak sveženj nacionalnih patentov, kar pomeni, da ga je treba potrditi in vzdrževati v vsaki posamezni državi, v kateri naj bi imel učinek. Ta postopek je lahko neroden in drag, saj je treba patentno dokumentacijo včasih prevesti v druge jezike, nacionalno potrditev in pristojbine za podaljšanje veljavnosti je treba plačati posebej, stroški najema lokalnih zastopnikov in ponudnikov storitev v različnih državah pa se hitro naberejo.

---

**Ta postopek je lahko neroden in drag, treba je plačati pristojbine, stroški v različnih državah pa se hitro naberejo.**

# Enotni patent: poenostavljeno in širše patentno varstvo z nižjimi stroški

Enotni patent bo odpravil te pomanjkljivosti in izumiteljem omogočil preprostejšo in cenejšo pridobitev enotnega patentnega varstva za celotno ozemlje držav članic EU, ki sodelujejo v sistemu.

Centralizirani postopek pred podelitvijo pri EPU bo dopolnjen s centraliziranim postopkom po podelitvi: namesto potrditve evropskega patenta v več posameznih državah bodo imetniki lahko pridobili enotni patent, tako da izpolnijo en zahtevek pri EPU, ki bo po načelu »vse na enem mestu« odgovoren tudi za centralno vodenje enotnih patentov in s tem povezanih plačil pristojbin. To bo znatno zmanjšalo birokracijo in povezane stroške. Zdajšnji razdrobljeni sistem po podelitvi pomeni plačevanje različnih zneskov pristojbin za podaljšanje veljavnosti v različnih valutah različnim patentnim uradom, ki imajo tudi različne pravne zahteve, zlasti glede rokov. Imetniki enotnega patenta bodo namesto tega plačali EPU eno pristojbino za podaljšanje veljavnosti v eni valuti ter po enem režimu rokov in priznanih načinov plačila. To ne bo samo precej poenostavilo postopka, ampak tudi odprlo možnosti za velike prihranke pri

stroških, saj bodo imetniki zdaj lahko sami poskrbeli za celotno administracijo po podelitvi.

Poleg tega bo zahtevek za enotni patent popolnoma brezplačen, kar pomeni, da ne bo treba EPU v ta namen plačati nobenih pristojbin za vlaganje, preizkus ali registracijo. Tudi določena višina pristojbine za podaljšanje veljavnosti enotnega patenta je zelo privlačna in podjetjem prijazna: skupni znesek vzdrževanja za prvih deset let, kar je povprečno trajanje patenta, ki ga podeli EPU, bo nižji od 5.000 EUR.

## Pristojbine za podaljšanje veljavnosti enotnega patenta

—	—	11. leto	1.460 €
2. leto	35 €	12. leto	1.775 €
3. leto	105 €	13. leto	2.105 €
4. leto	145 €	14. leto	2.455 €
5. leto	315 €	15. leto	2.830 €
6. leto	475 €	16. leto	3.240 €
7. leto	630 €	17. leto	3.640 €
8. leto	815 €	18. leto	4.055 €
9. leto	990 €	19. leto	4.455 €
10. leto	1.175 €	20. leto	4.855 €

– Dodatna pristojbina za zamudo pri plačilu pristojbine za podaljšanje veljavnosti = 50 % zamujene pristojbine za podaljšanje veljavnosti (2. točka prvega odstavka 2. pravila RFeesUPP)

– 15-odstotno zmanjšanje pristojbine za podaljšanje veljavnosti v primeru javno ponujene licence (12. pravilo UPR, 3. pravilo RFeesUPP)

Za več informacij o strošku enotnega patenta v primerjavi z enakovrednim varstvom v samo štirih vodilnih evropskih državah v okviru »klasičnega« evropskega patentnega sistema glej [spletno stran EPU](#).



Enotni patent bo veljal v vsaj teh 17 državah, potem ko bo začel veljati novi sistem: Avstrija, Belgija, Bolgarija, Estonija, Finska, Francija, Nemčija, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Portugalska, Slovenija in Švedska.

Medtem ko bo enotni patent sčasoma veljal v vseh 25 državah članicah EU, ki sodelujejo v [okrepljenem sodelovanju](#) na področju enotnega patentnega varstva (vse države članice EU razen Hrvaške in Španije), bo varstvo že na voljo v vsaj 17 od njih, potem ko bo začel veljati novi sistem. Druge sodelujoče države bodo sledile, ko bo sistem vzpostavljen



# Enotno sodišče za patente (ESP): centralizirani postopek uveljavljanja in večja pravna varnost

---

## Centralizirani postopek uveljavljanja pri novem Enotnem sodišču za patente

Sodni postopek uveljavljanja bo prav tako poenostavljen. Do zdaj so imela nacionalna sodišča izključno pristojnost za reševanje sporov v zvezi s patenti. Postopke razveljavitve evropskega patenta je na primer treba sprožiti pred nacionalnimi sodišči, vendar pa odločitev posameznega sodišča učinkuje samo na ozemlju njegove države. To včasih lahko pomeni, da je treba voditi vzporedne spore v različnih državah članicah, posledična razdrobljenost pa ni samo draga in izjemno zapletena za vse stranke, ampak zajema tudi tveganje nasprotujočih si nacionalnih odločitev.

Novo Enotno sodišče za patente (ESP) bo uvedlo enotni, specializirani in učinkoviti okvir za reševanje sporov v zvezi s patenti na evropski ravni. ESP, nadnacionalno sodišče, ustanovljeno z mednarodno pogodbo – Sporazumom o Enotnem sodišču za patente (UPCA) – bo pristojno za spore, vključno s kršitvami in razveljavitvami, v zvezi z enotnimi patenti in evropskimi patenti (čeprav bodo v prehodnem sedemletnem obdobju za te veljale nekatere izjeme). Specializirano ESP bo učinkovit nov forum za uveljavljanje in izpodbijanje patentov v korist imetnikov, tretjih oseb in splošne javnosti. Imetniki patentov bodo lahko učinkoviteje uveljavljali svoje patente, tretje osebe in splošna javnost pa bodo lahko izpodbijale evropske in enotne patente v enem centraliziranem postopku. To bo pomenilo konec vzporednih sporov glede istega patenta v različnih državah, kar bo precej pocenilo postopke. ESP bo tudi okrepilo pravno varnost z odpravo tveganja nasprotujočih si nacionalnih odločitev in poenotenjem sodne prakse.

## Spodbujanje trgovanja in naložb

Znano je, da panoge, ki nadpovprečno uporabljajo intelektualno lastnino in zlasti patente, veliko prispevajo k BDP in zunanji trgovini. Vendar pa je njihov prispevek k trgovini in tujim neposrednim investicijam (TNI) med državami EU še vedno omejen, kar kaže na neizkoriščene možnosti pri uresničevanju enotnega trga EU za tehnologijo. Razdrobljenost zdajšnjega evropskega patentnega sistema nedvomno omejuje kroženje patentiranih izumov med državami EU. Večina evropskih patentov je potrjenih v le nekaj državah članicah EU zaradi prihranka pri stroških njihovega potrjevanja in vzdrževanja.

Pričakovati je, da bo imela uskladitev patentnega varstva, ki jo prinaša enotni patent, pozitiven vpliv na trgovanje in TNI v panogah, ki intenzivno uporabljajo intelektualno lastnino (IL) in tehnologijo. Študija, ki jo je opravil EPU v sodelovanju z University of Colorado Boulder in London School of Economics, je pokazala, da poenotenje držav EU glede najboljšega trenutnega standarda patentnega varstva lahko ustvari 2-odstotno povečanje (14,6 milijarde EUR) letnih prilivov pri trgovanju in 15-odstotno povečanje (1,8 milijarde EUR) letnih prilivov pri TNI v teh panogah v EU.

Po podatkih študije lahko poenotenje držav EU glede zdaj veljavnega najboljšega standarda patentnega varstva ustvari 2-odstotno povečanje letnih prilivov pri trgovanju in 15-odstotno povečanje pri letnih prilivih TNI.

Široko ozemeljsko varstvo, ki ga ponuja enotni patent, bo tudi pospešilo čezmejne prenose tehnologije in sodelovanje v vseh evropskih državah. Centralni register z informacijami o pravnem statusu glede prenosov enotnih patentov in licenc – vključno z javno ponujenimi licencami – bo pomagal ustvariti učinkovit trg za prenose tehnologije v sodelujočih državah članicah. Tehnološki trg bo prav tako bolj vključujoč: pospešil bo prenose tehnologije in sodelovanje na področju raziskav s strankami v državah, kjer so bili evropski patenti v preteklosti redko potrjeni. Ne nazadnje, pri prenosih tehnologije bo korist tudi zmanjšanje pristojbin za podaljšanje veljavnosti, ki bo na voljo imetnikom patentov, ki podeljujejo licence.



# Številne prednosti za podjetja, zlasti MSP, zagonska podjetja in univerze

---

**MSP in zagonska podjetja se bodo lažje odločala, ali in kdaj povečati svojo dejavnost in vstopiti na nove trge.**

Novi enotni patentni sistem bo imel številne prednosti za prisilce, zlasti za tiste z omejenimi sredstvi, kot so mala in srednje velika podjetja (MSP), zagonska podjetja in univerze, od katerih je v veliki meri odvisna prihodnost evropskega gospodarstva.

Pravice intelektualne lastnine odločilno pomagajo tem malim subjektom pri uvajanju novih tehnologij na trgu. Omogočajo jim, da žanjejo sadove svoje ustvarjalnosti, inovativnosti in naložb, ter s tem spodbujajo nadaljnje naložbe in inovacije.

Številni majhni subjekti, ki danes uporabljajo patente, se zanašajo na nacionalne pravice. Posledično pogosto ostanejo brez vsakršne učinkovite zaščite svojih izumov v Evropi ali imajo samo zaščito v zelo majhnem številu držav. Enotni patentni sistem bo odpravil birokratske in finančne ovire, s katerimi se ti mali subjekti spopadajo pri vstopanju na trg EU s svojimi izumi, ter jim tako omogočal, da bodo bolj konkurenčni tekmečem. MSP in zagonska podjetja, ki so registrirala enotni patent, se bodo lažje odločala, ali in kdaj povečati svojo dejavnost in vstopiti na nove trge, odvisno od uspešnosti izdelka ali novih poslovnih priložnosti na drugih trgih EU. Enotni patent bo tudi zagotovil raziskovalnim ustanovam široko varstvo za obetavne izume v zgodnji fazi, s čimer bo pospešil čezmejna partnerstva in prenose tehnologije z razvijanjem tehnologije.

V sedanjem razdrobljenem sistemu – ob vsej njegovi zapletenosti in morebitni potrebi po vzporednih sporih v več jurisdikcijah – je dejansko nemogoče, da majhni subjekti učinkovito rešujejo spore v zvezi s patenti, naj bodo v vlogi tožnika ali toženca. Zmanjšanje stroškov postopkov pred ESP bo zagotovilo, da dostop do pravnih sredstev in uveljavljanje patentnega varstva ne bosta več odvisna od finančne moči.

Za tiste z omejenimi sredstvi pa bo vzpostavljen sistem nadomestil in zmanjšanja pristojbin. Fizične osebe, MSP, neprofitne organizacije, univerze in javne raziskovalne organizacije, ki vložijo uspešno prijavo v uradnem jeziku EU, ki ni angleščina, francoščina ali nemščina, bodo upravičeni do enkratnega nadomestila v višini 500 EUR za stroške prevajanja.

Še pomembneje je, da bodo določene pristojbine pri ESP vzpostavile pravo ravnovesje med zagotavljanjem ustreznega prispevka strank k stroškom in načelom pravičnega dostopa do pravnih sredstev. Pravila o sodnih taksah na primer zajemajo ukrepe, ki zagotavljajo, da se MSP zaračuna znižana, zgolj 60-odstotna stopnja. Poleg tega lahko MSP, če predloži utemeljene dokaze, da višina plačljivih sodnih taks ogroža njegov gospodarski obstoj, dobi od ESP povrnjen del zneska ali celotni znesek teh taks. Da bi še bolj omejilo tveganje sporov, lahko ESP določi tudi zgornjo mejo povračljivih stroškov uspešne stranke, če bi ti stroški lahko ogrozili gospodarski obstoj neuspešne stranke.

# Kdaj začne veljati novi sistem?

Novi enotni patentni sistem naj bi začel veljati **1. junija 2023**, ko bo začelo delovati tudi Enotno sodišče za patente.



**Objavil in uredil:**

Evropski patentni urad  
© EPU, oktober 2022  
[epo.org/unitary](http://epo.org/unitary)

**Odgovornost za prevod:**

Urad RS za intelektualno lastnino

**Naslov:**

Kotnikova 6, 1000 Ljubljana

**Telefon:**

+386 (0)1 620 31 00

**Email:**

[sipo@uil-sipo.si](mailto:sipo@uil-sipo.si)

Obvestilo o avtorskih pravicah in izjava o odgovornosti: To gradivo je pripravil, prevedel in prilagodil Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino ob podpori Evropskega patentnega urada. Evropski patentni urad ne jamči, da je brez napak ali opustitev, in zavrača vsakršno odgovornost v zvezi z njegovo zanesljivostjo, uporabo ali nezmožnostjo uporabe in morebitno s tem povezano škodo, izgubo podatkov, dobička ali prihodkov. Za referenčne namene je izvirna različica na voljo na spletnem naslovu: [www.epo.org](http://www.epo.org).